



25.02.2022

לכבוד: שר האוצר, מר אביגדור ליברמן

הנדון: שינוי נוסח הצעת מחליטים - אסטרטגיה לפיתוח ולקידום מפרץ חיפה

בימים הקרובים, רה"מ החליפי ושר החוץ יאיר לפיד מתכנן להעלות לאישור הצעת מחליטים באשר לפיתוח וקידום מפרץ חיפה. הצעת רה"מ החליפי מרוקנת מתוכן את המלצות ועדת המנכ"לים מכוח החלטת ממשלה מס' 472, יוני 2021. הנוסח שהובא לידיעתנו אף מציג מתווה מסוכן המכוון להגדלת הסיכונים ולהנצחת התעשייה הפטרוכימית המזהמת במפרץ לעשורים רבים לעתיד וזאת בניגוד לכל הגיון אקלימי, סביבתי, בריאותי, בטחוני, בטיחותי וכלכלי, הנדרש במקרה של מפרץ חיפה.

סוגיות מהותיות הדורשות שינוי בהצעת המחליטים:

**1. לוחות זמנים:**

- א. העדר מועדים ברורים לסיום הזיקוק בז"ן ולפינוי כלל התעשייה הפטרוכימית במפרץ.
- ב. העדר מועדים מוגדרים וסמוכים להקמת החלופות הנדרשות להערכות משק האנרגיה.

2. **תוספת סיכונים והנצחת הזיהום:** הצעת המחליטים מקדמת פתרון 'זמני' לכאורה, לבניית תשתיות חדשות לאחסון נפט גולמי במתחם בז"ן ולחיבור ישיר של צנרת קצא"א למתחם בהשקעות עצומות. מתווה זה מוסיף סיכון רב בריכוז החומרים המסוכנים בצמידות למתקני הייצור. זה אינו פתרון, גם לא זמני, אלא הנצחת הפעילות הפטרוכימית בלב מטרופולין חיפה.

**3. תקצוב:**

- א. ההצעה אינה כוללת התחייבות תקציבית לחלופות היערכות משק האנרגיה להפסקת הזיקוק.
- ב. ההצעה לא כוללת תקצוב המנהלת לביצוע ופיקוח מימוש החלטה זו ולא מפרטת סמכויותיה.
- ג. ההצעה אינה מורה לאיתור מקורות תקציביים להיערכות לפינוי מתחם בז"ן (מתקני קבע).
- ד. ההצעה אינה מתקצבת את הקמתם של פארק מורד הקישון והפארק המטרופוליני.

4. **תכנון מרחבי חדש למפרץ ותהליכי שקיפות ודיווח:** בניגוד להמלצת ועדת המנכ"לים, הצעת המחליטים אינה מנחה את מנהל התכנון להתקדם להכנת תמ"א חדשה כוללנית ומפורטת למפרץ לצד תכנון היערכות משק האנרגיה לקראת הפסקת פעילות התעשייה הפטרוכימית והבטחת רציפות תפקודית מלאה, אלא מתנה אותה בהתקדמות המו"מ עם בז"ן. לוחות זמנים מוגדרים ותהליך שקוף של צוותי המו"מ עם הנהלת בז"ן, כ"ל ותש"א. בנוסף, בולט בחסרנו נציג המשרד להג"ס בצוותי המו"מ.

**אנו, ראשי ארגוני הסביבה בישראל, דורשים לשנות את נוסח הצעת המחליטים לשיקום ופיתוח מפרץ חיפה כדלקמן או להורידה לעת עתה מסדר היום ועד לגיבוש הסכמות בהקדם המידי:**

- א. הגדרת תאריך יעד לסגירה ופינוי מלא של מתחם בז"ן בהתאם להמלצות ועדת המנכ"לים ולא יאוחר מעשור ממתן המלצותיה.
- ב. קביעת לוחות זמנים להיערכות משק האנרגיה, מועדים מוקדמים להקמת חלופות היערכות משק האנרגיה שיאפשרו את הקדמת סיום הזיקוק עוד בטרם פינוי כלל מתחם בז"ן.
- ג. ביטול תוספת תשתיות אחסון לדלקים במתחם בז"ן ולחיבור הזנה ישירה מקצא"א.
- ד. התחייבות לתקצוב מלא של התכנית ובלוחות זמנים מוקדמים לטובת היערכות משק האנרגיה להפסקת הזיקוק בז"ן ולסגירת המתחם המזהם ביותר בישראל.
- ה. פירוט סמכויות ותקצוב המנהלת לקידום ולפיתוח מפרץ חיפה שאמורה לבצע ולפקח על מימוש החלטת ממשלה זו, וכן החזרתה תחת משרד ראש הממשלה.
- ו. הנחיית מנהל התכנון לפתוח את ההליך התכנוני ולקדם את תמ"א 75 למפרץ חיפה ולהערכות משק האנרגיה, כדי שניתן יהיה לעמוד בלוחות זמנים מהירים לשינוי פני האזור ולהפסקת הפגיעה המתמשכת בכמיליון תושבי מטרופולין חיפה.